

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ร้านอาหารสำหรับใต้
๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ ร้านอาหารสำหรับใต้ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และวิทยาการ ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ อ.ธีรพันธ์ ครองยุทธ อ.ธิดารัตน์ หอมจันทร์ ได้รับเชิญจากคุณเมตตา ชัยศรีโสภณกิจ เพื่อไป สันทนาการที่ ร้านอาหารสำหรับใต้ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ น.-๑๕.๓๐ น.

อนึ่ง ร้านอาหารสำหรับใต้
เป็นกิจการของครอบครัวคุณโอ
ปวีร์ คชภักดี นักร้อง สมาชิก
ชมรมบ้านธัมมะลำดับที่ ๘๘๗
ซึ่ง ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ ได้
เขียนแนะนำไว้ในเว็บไซต์ บ้าน
ธัมมะ กระทั่ง ขอแนะนำสมาชิก
ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. คุณโอ
ปวีร์ คชภักดี นะครับ

ข้าพเจ้าออกจากบ้านพร้อมคุณภรรยาไปรับพี่แดง
(พลอากาศตรีหญิงกาญจนา เชื้อทอง) ที่บ้าน แล้วขับรถขึ้นทาง
ด่วนไปลงถนนพระรามเก้า ขับต่อไปอีกนิดเดียวก็ถึงร้านสำหรับใต้
เป็นการเดินทางที่สะดวกมาก ระหว่างทางพี่แดงได้หยิบอัลบั้ม
รูปเก่าที่ท่านอาจารย์นำมาให้ดู ท่านอาจารย์บอกว่า เป็นรูป
คุณพ่อของท่านอาจารย์ คือหลวงบริหารวนเขตต์ สมัยที่ท่าน
เดินทางไปเที่ยวบ้านคุณซาร่าห์ที่ประเทศอังกฤษซึ่งท่านอาจารย์
บอกกับพี่แดงว่า ท่านได้ยื่นคนบริจาคเงินและทำกุศลประการ
ต่าง ๆ แล้วอุทิศให้กับคุณพ่อของท่าน จึงนำรูปของคุณพ่อมาให้
ท่านเหล่านั้นได้เห็นกัน ซึ่งพี่แดงก็คิดถึงข้าพเจ้าว่า ควรจะได้
นำมาสแกนลงคอมพิวเตอร์เก็บไว้ในอัลบั้มนี้ นอกจากจะมีรูป
ของหลวงบริหารวนเขตต์และท่านอาจารย์ในสมัยนั้นแล้ว ยังมี
รูปคุณซาร่าห์ คุณโจโนธาน คุณอลัน ไตรเวอร์ และใครต่อใคร
อีกหลายท่าน ซึ่งท่านอาจารย์ได้เมตตาตามายืนเล่าให้พวกเราฟัง
หลังจากที่รับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว ท่านเล่าด้วย
สีหน้าเปี่ยมสุข เป็นขณะที่เมื่อคิดถึงคราวใดก็ให้ระลึกถึงว่าบุญ
เหลือเกิน ที่ได้มีโอกาสเป็นผู้หนึ่งที่ได้อยู่ร่วมเหตุการณ์ในวันนั้น

ที่แม้จะเป็นขณะที่ล่วงไปหมดแล้ว ไม่มีวันที่จะหวนกลับมาอีกเลยในสังสารวัฏก็ตาม เป็นอีก
ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่แสนจะซาบซึ้งในหทัยอย่างยิ่ง

ขอเล่าย้อนไปในขณะที่กำลังขับรถ พี่แดงได้เล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เคยได้ยินมาจากทั้งท่านอาจารย์ คุณป้าจิต ถึงเรื่องราวในวัยเด็กของท่าน ซึ่งเป็นเกร็ดประวัติที่น่าสนใจมาก ข้าพเจ้าจึงเกิดความคิดขึ้นมาว่า หากพี่แดงได้เขียนบันทึกเล่าอัตชีวประวัติของท่านอาจารย์ไว้สักครั้ง ก็น่าจะดี

เพราะท่านอาจารย์เป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งท่านหนึ่งในพระพุทธศาสนา อีกทั้งพี่แดงก็มีความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องได้น่าอ่านมาก และยังเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดท่านอาจารย์มายาวนาน ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย ซึ่งพี่แดงก็เห็นดีด้วย

แต่เมื่อแรกที่ท่านอาจารย์เดินทางมาถึงร้านอาหารสำหรับใต้ เมื่อพี่แดงเข้าไปกราบท่านเสร็จก็รีบเสนอไอเดียที่ได้กล่าวแล้วนั่นทันที ท่านอาจารย์กล่าวตอบทันทีเช่นกันว่า ไม่ต้องเขียนเรื่องของท่าน และคุณพ่อของท่าน เรื่องที่จะให้ทุกคนได้เข้าใจธรรมสำคัญกว่า เราพูดเรื่องธรรมะให้ทุกคนได้เข้าใจ สำคัญ

ที่สุด พี่แดงพยายามจะกล่าวอธิบายท่านก็ได้แต่โบกมือห้าม

ข้าพเจ้าเองก็ไม่ละความพยายาม เมื่อตอนที่ท่านเดินมาที่โต๊ะซึ่งข้าพเจ้า คุณพรทิพย์ คุณแอ้ว (นภา) และพี่แอน (วิภาดา กัลยาณมิตร) นั่งอยู่แล้ว ท่านก็เมตตาเล่าเรื่องแต่ละท่านแต่ละภาพในอัลบั้มให้พวกเราฟังอย่างที่ได้กล่าวแล้ว

เมื่อสบโอกาส ข้าพเจ้าก็กราบเรียนท่านอีกว่า การได้มีการเขียนเล่าเกร็ดประวัติของท่านบันทึกไว้บ้าง จะเป็นประโยชน์สำหรับท่านที่สนใจในอนาคต ท่านก็ส่ายหน้าโบกมือแล้วกล่าวเช่นเดิมว่า ให้พูดเรื่องธรรมะให้เขาได้เข้าใจ สำคัญที่สุด เป็นอันว่าจบ (เห่) นะครับ

เมื่อเล่าเรื่องเกร็ดประวัติของท่านไม่ได้ ก็เปลี่ยนมาเล่าเรื่องเกร็ดประวัติของพี่เมตตา เท่าที่ได้ฟังมาแบบพอจับใจความได้สักนิดจะดีกว่านะครับ (ฮาฮา) ทราบว่า ก่อนที่พี่เมตตาจะมาฟัง

ท่านอาจารย์ พิเมตตาเป็นผู้หนึ่งที่ฝึกฝนในการปฏิบัติธรรมแบบที่ว่า เอาเป็นเอาตายเลยก็ว่าได้ กล่าวคือ พิเมตตาไม่ทำงาน เอาแต่ไปอยู่สำนักปฏิบัติธรรมชื่อดังแถว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เมื่อก่อนชื่อวัดนี้ย้อมไม่มีใครไม่รู้จัก พี่จุ (กุสุมา โกมลภิต) พี่สาวของพิเมตตาเล่าให้ฟังด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแต่ดูจริงจัง หลายหนเมื่อมีผู้ถามถึงว่า พิเมตตาไปอยู่สำนักปฏิบัติธรรมดังกล่าวเป็นเดือน ๆ ไม่ยอมกลับบ้าน ไม่ยอมทำงาน จนพี่จุต้องตัดสินใจไปตามให้มาฟังท่านอาจารย์ ซึ่งเพราะบุญที่เคยกระทำไว้แต่ปางก่อนโดยแท้ พิเมตตายอมที่จะกลับบ้าน และมาฟังพระธรรมจากท่านอาจารย์ ซึ่งปัจจุบัน จากความเข้าใจที่ได้ฟังพระธรรมที่ถูกต้องตรงตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง พิเมตตาก็เป็นอีกท่านหนึ่ง ที่กล่าวยืนยันเพื่อเตือนผู้ที่ได้ฟังบ่อย ๆ ว่า การไปปฏิบัติธรรมดังกล่าว นอกจากจะไม่ทำให้รู้อะไรแล้ว ยังเป็นความเห็นผิดในหนทาง (มิจฉามรรค) ที่เป็นอันตรายร้ายแรงอย่างยิ่งต่อตนเอง ที่จะเป็นเหตุให้วนเวียนอยู่กับกองทุกข์ในสังสารวัฏ ไม่มีทางที่จะออกไปได้เลยในที่สุด

ขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอน ที่ท่านอาจารย์สนทนาถึงความเพียรผิด หนทางผิด ความเห็นผิด หนทางผิด การไปปฏิบัติผิด ไปเพียรผิด และหนทางของการอบรมเจริญปัญญาที่ถูกต้อง ตามที่มีพระมหากษัตริย์แสดงไว้แก่สัตว์โลกได้เข้าใจ มาบันทึกไว้เป็น ณ กาฬครั้งหนึ่ง เพื่อทุกท่านได้พิจารณาดังนี้

ท่านอาจารย์ :

ปริยัติ เป็น "ความเข้าใจ" เข้าใจอะไร? เข้าใจ "คำ" พระพุทธพจน์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงแสดงความจริงของสิ่งที่มีจริง แตกฉานเมื่อไหร่ เมื่อนั้นจึงสามารถที่จะเป็น "สัจญาณ" ปัญญาที่รู้ว่า จริงแน่นอน ไม่มีอะไรจริงกว่านี้ จึงจะเป็นปัจจัยให้เกิด "ปฏิบัติ" ปัญญาอีกระดับหนึ่งได้ เพราะฉะนั้น ก็เป็นเรื่องของปัญญา ตั้งแต่ต้น!!

พี่เมตตา : กราบท่านอาจารย์ค่ะ เพราะฉะนั้น ปรียัติก็คือพระไตรปิฎกทั้งหมด เป็นปรียัติ

ท่านอาจารย์ : ศึกษาหรือเปล่า? หรืออยู่ในตู้? เป็นตัวหนังสือเขียนไว้เฉย ๆ เป็น ปรียัติหรือเปล่า?

พี่เมตตา : ไม่เป็นค่ะ จะต้องศึกษาให้เข้าใจ

ท่านอาจารย์ : ความเข้าใจพระพุทธรพจน์

พี่เมตตา : ความเข้าใจ เคยได้ฟังเทป ท่านอาจารย์อธิบายว่า ทั้งสามปิฎก เป็นธรรมะทั้งหมด ทุกคำในนั้น บ่งถึงความเป็นธรรมะขณะนี้ ทั้งหมด หมายถึงว่าพระไตรปิฎกทั้งหมดต้องศึกษาโดยถ่องแท้ ให้ เข้าใจจริง ๆ ถึงจะเป็นปรียัติ

- คุณตรีน :** ท่านอาจารย์ครับ ขอถามเพื่อให้เข้าใจปริยัติมากขึ้น ปริยัติคือ ปัญญาเมื่อได้ศึกษาพระพุทธรพจน์ว่า ทุก ๆ คำ ส่องถึงสิ่งที่มีจริง สิ่ง ที่ปรากฏ
- ท่านอาจารย์ :** ค่ะ พุทธอีกนัยหนึ่งได้ไหม? ปริยัติ คือ การเข้าใจความจริงที่พระ สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง แต่ละคำของพระองค์เป็นพระพุทธร พจน์ใช่ไหม เพราะฉะนั้น ปริยัติ ก็คือ เข้าใจคำที่พระองค์ตรัส
- คุณตรีน :** แม้ความเข้าใจตรงนั้น ก็เป็นปัจจัยให้ปัญญาอีกขั้นหนึ่ง สามารถ เริ่มที่จะเกิดขึ้นได้ ใช่ไหมครับ?
- ท่านอาจารย์ :** เจริญขึ้น จนกระทั่งสามารถที่จะประจักษ์แจ้งว่า คำแรกที่ได้ฟัง จริงอย่างนั้น!!
- คุณตรีน :** เพราะฉะนั้น ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ ก็เริ่มต้นจากปัญญาตั้งแต่ ต้น
- ท่านอาจารย์ :** ทั้งหมด!! คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกคำ เป็นปัญญา ทั้งหมด เกิดจากการตรัสรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

- คุณสุชิน :** จะพูดได้ไหมว่า กิจของพวกเราทุกคนที่เป็นสัตว์โลกก็คือฟัง เราไม่ ต้องมาคิดว่า จะเข้าใจลักษณะธรรมะขั้นปฏิบัติหรือมีสติปัญญาน กิจเราก็คือ "ฟัง"
- ท่านอาจารย์ :** ค่ะ เพราะเหตุว่า ถ้าไม่ฟังก็ไม่เข้าใจ ตั้งต้นด้วยความไม่เข้าใจ แล้ว จะไปเข้าใจได้อย่างไร ก็ไม่เข้าใจไปเรื่อย ๆ

คุณสุจิน :

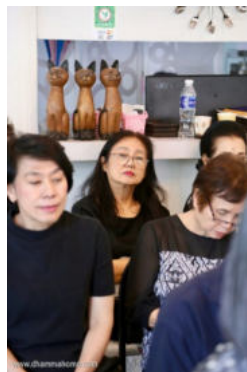
สังเกตว่า ความติดข้องมักจะทำให้เราคิดว่า เราเข้าใจน้อย
อยากจะมีเข้าใจมากกว่านี้ หรือว่ายังไม่ได้มีสติปัญญาหรือ
อะไรเลย แต่จริง ๆ แล้ว เมื่อไหร่ก็ตาม ก็คือ เราก็ฟังต่อ

ท่านอาจารย์ :

ถูกต้องค่ะ เพราะว่า เพียงได้ยิน แล้วก็ยังเป็นเรา ฟังว่าไม่ใช่ตัวตน
ก็ยังเป็นเรา เพราะเหตุว่า ปัญญาชั้นฟังเพียงแต่เข้าใจคำของพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พูดถึงสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริงของสิ่ง
นั้น แต่ยังไม่ได้ประจักษ์ความจริงนั้น!!

น่าสรรเสริญความอดทนของทุกท่าน กว่าจะค่อย ๆ เข้าใจ กว่าที่
จะรู้จริง ๆ ว่าเป็น "เรื่องละ" เพราะเหตุว่า ถ้าไม่ละ ก็คือว่า "มี
ความเป็นเรา" ฟังเพื่อ "ละความไม่รู้" เข้าใจเมื่อไหร่ สภาพที่เข้าใจ
ที่ใช้คำว่า "ปัญญาเจตสิก" ก็ทำ "กิจของปัญญา" คือ "ละความไม่รู้"
ธรรมะอื่นไม่สามารถที่จะละความไม่รู้ได้เลย

ขณะนี้ ความเข้าใจที่มี และการฟัง การไตร่ตรอง ก็ทำให้ความ
เข้าใจนั้น ค่อย ๆ เพิ่มขึ้น!! ไม่มีใครไปทำอะไรเลย เป็นเรื่องของ
ธรรมะทั้งหมด!!

คุณตริน :

ถ้าอย่างนั้น ทั้งหมดก็ต้องเริ่มจากคำแรกและความจริงใจที่จะฟัง
แล้วก็ฟังด้วยดี โดยที่ทำไมได้ต้องไปเข้าใจอะไรมากกว่าที่สามารถ
เข้าใจได้เลย เป็นการไตร่ตรองทีละคำ

ท่านอาจารย์ :

เพราะว่า "ฟัง" ไม่ใช่ "คิดเอง" ใช่ไหม? คิดเองก็ไม่ต้องฟัง!! แต่เวลา
ฟัง คือ ฟังคำที่ได้ยิน แล้วก็เข้าใจคำนั้นให้ถูกต้อง ไม่อย่างนั้นไม่ชื่อว่า
ว่าฟังเลย ฟังอย่างนี้แล้วทำอย่างโน้น ฟังหรือเปล่า?

ผศ.อรรถนพ :

กราบท่านอาจารย์ครับ ท่านอาจารย์บอกว่า นานูโมทนาผู้ที่มี
ความอดทน ที่อบรมเจริญโดยการฟัง ท่านอาจารย์เคยกล่าวว่า ฟัง
ธรรมะเข้าใจแล้วก็มีความสุขสบาย ความเบา ที่ไม่คิดแรง คิดทำ

ท่านอาจารย์ :

นั่นสิคะ เบาสบาย ยังอดทนด้วย!!

ผศ.อรรถนพ :

ก็เลยจะกราบเรียนว่า เบาสบาย และอดทนนี่...

ท่านอาจารย์ :

อดทนเพราะรู้ว่า ขณะนั้นเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา!! เห็นไหม? จะเบา
สบาย หรือจะหนัก หรือจะเบื่อ หรือจะอะไรทั้งหมด ก็เป็นธรรมะที่
ไม่ใช่เรา!!

ผศ.อรรถนพ :

เท่าที่ได้ฟัง เราคิดว่าอดทนจะต้องไปลำบากลำบาก หรือต้องไปโน่น
นี่ แต่อดทนแบบเบาสบายครับท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

อดทนฟัง ฟังนี้ก็อดทนแล้ว ไม่ไปฟังอื่น แล้วฟังสิ่งที่ยากด้วย แล้วก็
มีจริง ๆ ด้วย แต่เห็นประโยชน์ เพราะฉะนั้น ความอดทน ก็เป็น
บารมี คนที่เข้าใจธรรมะ จะเข้าใจบารมี แม้แต่ "ความตรงต่อสภาพ
ธรรมะที่มีจริงเดี๋ยวนี้" จนกว่าจะรู้ว่า ไม่ใช่เรา!!! ก็เป็น "สัจจบารมี"
มันคงที่จะไม่ทำอย่างอื่น นอกจากค่อย ๆ เข้าใจขึ้น!! เพราะรู้ว่า ไม่
มีเราที่จะทำให้เข้าใจ แต่ "ความเข้าใจ" ต่างหาก จากที่เข้าใจทีละ
เล็กทีละน้อย ก็ค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ปรงแต่งขึ้น เข้าใจมากขึ้น!!

เพราะฉะนั้น มีความมั่นคงที่จะรู้ว่า ไม่ใช่เราที่จะต้องทำอะไรแต่
เป็นธรรมะทุกขณะที่กำลังทำกิจการงาน ก็เป็น "อธิฐานบารมี"
ท่านอาจารย์ครับ เพราะฉะนั้น ขันติหรือความอดทน ด้วยความ
เบาสบาย เพราะมีความเข้าใจธรรมะ จึงเป็นขันติที่พระผู้มี
พระภาคฯ ทรงสรรเสริญ ไม่ทรงสรรเสริญขันติทั้งหมด และไม่ได้
ติเตียนขันติทั้งหมด

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ขันติ ไม่ใช่ไปทำตัวเองให้ลำบาก ไปทนต่อความทุกข์
ยาก ขันติ-ทนต่อการที่จะฟังจนเข้าใจ!! ลำบากไหม?

ผศ.อรรถพร :

ไม่ลำบาก

ท่านอาจารย์ :

เหมือนอดทนที่จะต้องไปทรมานตัวหรือเปล่า?

ผศ.อรรถพร :

ถ้าไม่ได้ฟังอย่างนี้ จะเรียกว่า ถ้าไม่ได้ฟังนี้ร้อยทั้งร้อย พอพูดถึง
ขันติ-ความอดทน เขาคิดแล้วว่าจะต้องไปทำอะไร จะต้องไป

ลำบากลำบากอะไร อย่างน้อยก็ต้องไปสำนักฯ หรือปรุงอาหารก็
จะต้องอดทนที่จะต้องไม่ติดในรส จะต้องไม่ปรุง ไม่อะไร ก็มีตั้งแต่
ใหญ่ ๆ ถึงย่อย ๆ ด้วยความไม่เข้าใจ แต่พอท่านอาจารย์ได้กล่าว
อย่างนี้ ก็เป็นไปตามที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงแสดง เพราะว่าพระผู้
มีพระภาคฯ ไม่ทรงติเตียนหรือสรรเสริญขันติทั้งหมด

ท่านอาจารย์ :

คะ รับประทานอาหารอร่อยได้ไหม? ขันติที่จะรู้ว่าขณะนั้นไม่ใช่เรา
ทุกอย่าง ชีวิตประจำวันทั้งหมดเป็นธรรมชาติ เราพูดอย่างนี้ ต้องตรง
อย่างนี้!! ต้องจริงอย่างนี้!! ต้องรู้อย่างนี้!!

ผศ.อรรถพร :

ก็จริงนะครับเพราะว่าจริง ๆ แล้ว ต้องเป็นกุศล บารมีต้องเป็นกุศล
ที่ประกอบด้วยปัญญา เพื่อการละกิเลส เพราะฉะนั้น ขันติก็เป็น
สภาพธรรมะที่ต้องเป็นกุศลขั้นสูง ที่มีโอทสะเป็นประธาน ก็ต้อง
เป็นไปเนื่องด้วยปัญญาเป็นบารมี อันนี้ก็ต้องขอกราบท่านอาจารย์
จริง ๆ ถ้าไม่ได้ศึกษาตามพระธรรมวินัยอย่างนี้ ร้อยทั้งร้อย ปานนี้
ก็คงไม่รู้ว่าจะทำอะไรที่คิดว่าเป็นขันติ แต่เป็นขันติที่พระองค์ทรง
ติเตียน ไม่ได้ทรงสรรเสริญ

พี่เมตตา :

กราบท่านอาจารย์คะ ก็อดทนที่จะฟัง ขณะที่ฟังหรือว่าเข้าใจ
ขณะนั้นก็เบาสบาย ก็ต่างกับคนที่ "คิดที่จะละกิเลส" ขณะที่คิดที่
จะละกิเลสก็เป็นตัวตนที่จะหาหนทางที่จะไปละกิเลส ก็จะไม่เข้าใจ
จะเป็นกุศลได้อย่างไร? ก็เป็นอกุศล มีหนทางเดียวจริง ๆ ที่ต้องฟัง
เพื่อเข้าใจสิ่งที่มีขณะนี้ ฟังพระธรรมเพื่อเข้าใจจริง ๆ หนทางเดียว
ที่จะละกิเลสได้

ท่านอาจารย์ :

"กำลังหาทาง" เบาสบายไหม? แส่นจะเดือดร้อน!!

ผศ.อรรถนพ :

ก็ยิ่งสอดคล้องกันหมดครับที่ท่านอาจารย์กล่าว พระผู้มีพระภาคฯ แสดงการแสวงหาไว้ ๓ อย่าง อย่างที่ ๓ คือ แสวงหาพรหมจรรย์ เพราะยังไม่เข้าใจว่าอะไรเป็นทางประเสริฐก็ยังหาอยู่ ขณะที่หา นั้นจะไม่อดทนอย่างไรครับท่านอาจารย์ ที่จะไปแสวงหาทางอื่น เพราะยังไม่เข้าใจทางที่ถูกต้อง จะเห็นความไม่อดทนอะไร เพราะเหมือนจะอดทนไปทำโน่นทำนี่ ไปแสวงหาหนทางต่าง ๆ ด้วยความไม่เข้าใจ แสดงถึงความไม่มีขันติบารมีอย่างไรครับท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

บารมีคืออะไร?

ผศ.อรรถนพ :

บารมีก็คือกุศลที่เป็นไปเพื่อละคลายกิเลส

ท่านอาจารย์ :

แล้วไปทำอย่างนั้น จะรู้ความจริงไหม?

ผศ.อรรถนพ :

ไม่ครับ

ท่านอาจารย์ :

ก็ไม่ใช่บารมี

ผศ.อรรถนพ :

ก็เป็นวิริยะ (ความเพียร) ที่เป็นอกุศล ด้วยความเข้าใจผิด

ท่านอาจารย์ :

มิจฉามรรคมีไหม?

ผศ.อรรถนพ :

มีครับ

ท่านอาจารย์ :

มรรคประกอบด้วยวิริยะมีไหม?

ผศ.อรรถนพ :

มีครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นมิจฉา ก็คือว่า เพียรผิด!!

ผศ.อรรถนพ :

ก็คิดถึงเรื่องสภาพธรรมที่เป็นปัจจัย โดยเป็นหนทางคือมรรคปัจจัย ก็มีฝ่ายอกุศลด้วย ความเห็นผิด ความเพียรผิด ก็เป็นมรรค ที่เป็น

มรรคปัจจัยที่เป็นอกุศล ซึ่งก็จะถูกลวงไป เพราะว่า กิจหน้าที่ของ
วิริยะเขาก็ชวนขวาย ก็ดูเหมือนว่านี่ไงเพียร เป็นวิริยะบารมี หรือ
ว่า เป็นความอดทนอดกลั้น แต่ว่าเป็นอกุศล ถ้าไม่ฟังอย่างนี้ ยากที่
จะเห็น ก็ต้องไปในแนวทางของมิจฉามรรค เหมือนกับที่คงเคยไป
มาแล้วหลายชาติ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ถ้าเข้าใจอย่างนี้ จะแตกฉานไหม? แม้แต่ปฏิสัมภิทา
มรรคที่ว่า ก็ต้องเป็นความถูกต้อง ความตรง ตั้งแต่ต้น มันคงขึ้น
ผิด ๆ ถูก ๆ นั้นแตกฉานไหม? รู้แต่คำ แตกฉานไหม? รู้ครั้ง ๆ นิด
เดียว แตกฉานไหม?

ผศ.อรรณพ :

มีข้อความในเรื่องของการแสวงหา ๓ อย่าง ซึ่งภาษาบาลี คำว่า "แสวงหา" ก็คือ "เอสนา" การแสวงหากาม การแสวงหาภพ การแสวงหาพรหมจรรย์ ที่นี้ เรื่องของการแสวงหาพรหมจรรย์ ทิฏฐิที่แสวงหาพรหมจรรย์ ชัดเจนเลย "...ทิฏฐิที่แสวงหาพรหมจรรย์ ที่รู้กันว่าเป็นคติแห่งทิฏฐิ อันท่านกล่าวไว้อย่างนี้ว่า บรรดาธรรมเหล่านั้น พรหมจริเยสนา คืออะไร คือทิฏฐิ ความเห็นไปข้างทิฏฐิ การยึดถืออย่างผิดปกติ ถึงขนาดนี้ว่า โลกนี้เพียงบ้าง...สัตว์ตายไปไม่เกิดอีกบ้าง สัตว์ตายไปแล้วไม่เกิดอีกก็หาไม่ได้บ้าง นี่เรียกว่า พรหมจริเยสนา การแสวงหาพรหมจรรย์..." ท่านก็แสดงชัดเจนว่าเป็นเรื่องของความเห็นผิดที่เกิดพร้อมโลภะที่แสวงหา

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เพราะฉะนั้น เราคิดเองตามข้อความนี้ไม่ได้ นอกจากจะรู้ว่าข้อความนี้ มุ่งหมายถึงความเห็นผิด ที่ทำให้แสวงหาผิด ๆ เพราะฉะนั้น ลองคิดถึงว่า ภาษาไทยเราใช้คำว่า "แสวงหา" มีไหม? ที่ไม่ต้องการ? ไม่ว่าแสวงหาอะไรก็ตาม เพราะต้องการสิ่งนั้น!!

เพราะฉะนั้น ลักษณะของ "โลภะ" ความติดข้องต้องการ ไม่ใช่ลักษณะของ "ศรัทธา" นี่คือการต่างกันแล้ว ศรัทธาเป็นสภาพที่ผ่องใส เพราะว่าขณะนั้นไม่มีโลภะ ไม่มีโทสะ ไม่มีโมหะ ถ้าจะให้ความละเอียดก็คือว่า ต้องกล่าวถึงเจตสิก ซึ่งในขณะที่กำลังมีความเห็นผิดและแสวงหา เพราะว่า ทุกครั้งที่มีความเห็นผิดก็ต้องการ แล้วเวลาที่ต้องการที่จะหลุดพ้นโดยมีความเห็นผิด ก็ต้องแสวงหาผิด ๆ !! ไม่ใช่ศรัทธา!!

เพราะฉะนั้น ความที่เข้าใจผิดและแสวงหา จะไม่นำมาซึ่งความเห็นที่ถูกต้อได้ จนกว่าสภาพธรรมะที่ไม่ใช่ความเห็นผิดและความติดข้อง ซึ่งเป็นสภาพของฝ่ายโสภณะ (ธรรมะฝ่ายดี) ที่จะทำให้ค่อย ๆ รู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด เพราะว่าคนที่เข้าใจผิด แสวงหาเท่าไรก็ไม่พ้นผิด!! เพราะเข้าใจผิด!!!

จากที่นี่ก็ไปทีโน้น ไปทีนั่น แสวงหามากมาย แต่ก็ยังมีความเห็นผิด ความเข้าใจผิดอยู่ จนกว่าจะรู้ มีสภาพจิตที่ผ่องใส ขณะนั้นไม่มี โลภะ ที่ต้องการเพื่อความเป็นเรา แต่เพื่อรู้ความจริง ก็เป็นลักษณะของศรัทธา ถ้าเป็นทางฝ่ายโสภณะ (โสภณ) ไม่ใช่ลักษณะตามที่กล่าวไว้ในที่นี้ แสวงหาพรหมจรรย์ หมายความว่าถึง เพราะเห็นผิด!!

ผศ.อรรณพ :

คำเดียวกันนี้ ถ้าไม่เข้าใจก็คิดว่าดี เหมือนกับว่าแสวงหาพระโพธิญาณ หรืออะไรอย่างนี้ แต่เราก็ต้องอาศัยพระอรธกถาจารย์ว่า ตรงนี้ท่านหมายความว่าอย่างไร? แต่โดยคำก็เหมือนกับว่าต้องผ่านผู้รู้บ้างว่า เอสนา หมายถึงกว้าง ๆ หรือเฉพาะเจาะจงลงไปว่า...

ท่านอาจารย์ :

ตรงตัวก็คือ "แสวงหา" แต่ต้องรู้ ขณะที่ เป็นพระโพธิสัตว์ ยังไม่ได้เห็นถูกต้อง แต่แสวงหา ที่จริงแล้ว ไม่ใช่เพราะความเห็นผิด แต่เพราะ รู้ความจริง ปัญญาที่รู้ว่า สิ่งนี้จริง ใครที่จะรู้ความจริงของสิ่งนี้ ไม่ต้องไปทำสิ่งอื่นที่ผิด ที่จะไปแสวงหาแล้ว ๆ เล่า ๆ แต่เพราะสะสมมา ก็รู้ว่าสิ่งที่กำลังมีขณะนี้ ไม่รู้!! เพราะฉะนั้น รู้ต้องตรงกันข้ามกับไม่รู้!! จะรู้ได้อย่างไร? นี่เป็นเรื่องของการไตร่ตรอง เป็นเรื่องของการพิจารณา ที่จะเข้าใจความจริง ไม่ใช่เรื่องของการไปแสวงหาด้วยความเข้าใจผิด

อ.ธิดารัตน์ :

ท่านอาจารย์คะ อย่างพระโพธิสัตว์ ท่านใช้คำว่า "ขังอยู่" ขังอยู่กับโลกะนี้ต่างกัน...

ท่านอาจารย์ :

สัตว์โลก ผู้ที่ขัง แต่ "โพธิ" ไม่ได้ขังในเรื่องอื่น (แต่ขัง) ในปัญญา!! ในความเข้าใจถูก ในสิ่งที่กำลังมี อย่างเราเห็นทุกวัน เคยคิดไหม? ที่จะเข้าใจถูกในสิ่งที่ปรากฏ? ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหน แต่เคยคิดไหม? ว่าสิ่งนี้มีจริง ๆ !! และ ความจริงของสิ่งนี้คืออะไร? กว่าปัญญาจะสามารถค่อย ๆ ไตร่ตรอง จนกระทั่งรู้ว่า สิ่งที่มีจริงขณะนี้ มีเมื่อเห็น ถ้าไม่เห็นก็ไม่มี ยังไม่พอ!! ยังต้อง เห็นอะไร?

เพราะฉะนั้น การไตร่ตรองแต่ละภพแต่ละชาติ แล้วก็เคยได้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ก็เป็นปัจจัยให้มีการไตร่ตรองว่าสิ่งที่ควร ก็คือสิ่งที่ปรากฏนี้แหละ ควรรู้!! ไม่ใช่ไปแสวงหาด้วยความต้องการอย่างอื่น!! เพราะฉะนั้น ถ้าจะเข้าใจ ก็ต้องฟังคำของ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ไปแสวงหาอื่น!!! เพราะว่า พูดถึงสิ่งที่มี
จริงเดี๋ยวนี้ ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง!!

พีเมตตา :

อย่างพระโพธิสัตว์ ขณะที่ซึ้งอยู่ที่จะรู้ความจริง...

ท่านอาจารย์ :

...จะรู้ความจริงของสิ่งที่มีจริงที่กำลังปรากฏ...

พีเมตตา :

ขณะนั้นก็ไม่ใช้โลหะ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ได้ไปแสวงหาที่ไหน

พีเมตตา :

แต่ว่าปุณฺณแสวงหาอยู่เรื่อย แสวงหาด้วยวิธีนี้ วิธีนั้น โดยไม่เข้าใจ
ความจริง อย่างที่ท่านอาจารย์ได้สนทนาถึงว่า "คิดที่จะละกิเลส" มี
บางคนเขาก็พูดว่า คิดที่จะละกิเลส เป็นกุศล แต่หนูบอกว่า จะเป็น
กุศลได้อย่างไร เพราะว่ายังเป็นตัวตนที่แสวงหาหนทางอยู่
เพราะฉะนั้น ที่อาจารย์ธรรมพได้อ่านจากพระไตรปิฎกนี้ ชัดเจน
มาก คือ เป็นการแสวงหาด้วยทวิภูต ด้วยความความเป็นตัวตนที่จะ
แสวงหา ที่ไม่เข้าใจความจริง ไม่เข้าใจธรรมชาติ แสวงหาอย่างไรก็ไม่
พบความจริงแน่นอน

ท่านอาจารย์ :

พืชรพรรณ :

เราจะละกิเลส ดีไหม? เก่งไหม? เราจะละกิเลส!!

ท่านอาจารย์คะ เรื่องแสวงหา เวลาเรียนพระสูตรที่ไร พอพูดถึง แสวงหาพรหมจรรย์ พอได้ยินคำว่า "พรหมจรรย์" ก็จะคิดว่า คือ ความประพฤติประเสริฐ หมายถึง เป็นปัญญาที่เข้าใจความจริงและ ชัดเกลา ละกิเลสไปเรื่อย ๆ แต่พอมาใช้ในความหมายที่เป็นเรื่องของ ความติดข้องต้องการ และเป็นหนทางผิด ในหมู่ผู้ศึกษา ดู เหมือนกับสามารถที่จะสับสนในคำได้ ตรงนี้ต้องศึกษาอย่างไรที่จะ ไม่สับสน...

ท่านอาจารย์ :

ไม่มีทางที่จะต้องศึกษาอย่างไร เป็นแบบแผนว่าเราจะทำ แต่รู้ว่า แต่ละคำลึกซึ้ง เพราะฉะนั้น ฟังด้วยความไตร่ตรอง ที่จะเข้าใจให้ ถูกต้อง มีสิ่งที่กำลังปรากฏเดี๋ยวนี้ ใครคิดที่จะเข้าใจความจริงของ สิ่งที่ปรากฏบ้าง? ผ่านไปแล้ว ดับไปแล้ว ไม่รู้อะไรเลย!! ก็วัน ก็ เดือน ก็ปี? ก็เป็นอย่างนี้ ไม่รู้อยู่ตลอดเวลา!!

แต่ "โพธิสัตว์" จะรู้ความจริงของสิ่งที่ปรากฏ โดยวิธีไหน? โดย
 บารมี!! รู้ว่ากิเลสทั้งหลายไม่สามารถจะรู้ได้เลย เพราะมี "ความติด
 ข้อง" เพราะสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ เพราะติดข้องจึงปกปิดความจริงว่า
 กำลังเกิดดับ ถ้าเมื่อไหร่ที่ละความติดข้อง ไม่ใช่เรา "ปัญญาที่ถึง
 ระดับที่ละความติดข้อง" สภาพธรรมะนั้นก็ปรากฏตามความเป็น
 จริง!!!

...เพราะฉะนั้น ก่อนที่จะถึงอย่างนั้น!! รู้ว่าจะรู้อะไร ไม่ใช่ไป
 แสวงหาผิดๆ ด้วยความต้องการ ก็เป็นเรื่องของความละเอียด
 แม้แต่ภาษาบาลีจะใช้คำว่า แสวงหา เพราะเหตุว่า ทนทีที่เห็นแล้ว
 ไม่รู้ นี่ติดแล้ว!! ไม่รู้ด้วยซ้ำไป พอมีความติดข้อง ปริพาหะ ก็
 แสวงหาธรรมดาเหลือเกิน ทุกวันแสวงหาโดยไม่รู้ตัว ตื่นมา ลืมตา
 แสวงหาหรือเปล่า? เดินไปนี่แสวงหาหรือเปล่า? เพราะฉะนั้น
 แสวงหาทุกอย่างก้าว ทุกขณะจิต โดยที่ไม่รู้เลย!!

ได้มาแล้วก็ยินดี ยิ่งเพิ่มความติดข้องขึ้น!! แล้วจะรู้ความจริงของสิ่ง
 ที่กำลังปรากฏได้อย่างไร? เพราะฉะนั้น ก็เห็นปัญญาของแม่พระ
 โพธิสัตว์ ที่คิดไม่เหมือนคนอื่นเลย!! คนอื่นคิดที่จะทำอย่างไร
 อาหารจะอร่อย สิ่งทางตาจึงจะปรากฏสวยงาม แต่พระโพธิสัตว์
 "สิ่งนี้มีจริง แล้วความจริงของสิ่งนี้คืออะไร? จนพบ!!...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของพี่เมตตา ชัยศรีโสภณกิจ
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

